Gemeente Amsterdam

Vastgesteld door: [naam bestuurder, naam portefeuille], op datum: xx.xx.xxx
Opdrachtgever:
Directie:

Participatieplan éénrichtingsverkeer Utrechtsestraat

1. Aanleiding en context

De Utrechtsestraat is een drukke en smalle winkelstraat waar veel functies samenkomen. De straat is toegankelijk voor voetgangers, fietsers, trams en auto's. Door de beperkte ruimte en de hoge verkeersdruk ligt de belasting van de straat structureel boven de gewenste norm. Voetgangers moeten regelmatig uitwijken naar de rijbaan, trams en fietsers worden gehinderd door stilstaand verkeer en bewoners en ondernemers ervaren onveiligheid en druk op de leefbaarheid en de kwaliteit van de winkelstraat.

In de afgelopen jaren zijn verschillende onderzoeken uitgevoerd, waaronder verkeerstellingen, conflictobservaties, scenarioverkenningen en berekeningen met het Verkeersmodel Amsterdam (VMA). Daarbij zijn varianten in noordelijke en zuidelijke richting onderzocht, evenals de effecten op omliggende straten en grachten. Op basis van deze onderzoeken is een voorkeursrichting bepaald: éénrichtingsverkeer voor auto's in zuidelijke richting.

Tegelijkertijd is er kritiek geuit op het eerder gevolgde proces en het uitblijven van duidelijke participatie. Dit participatieplan is bedoeld om bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden alsnog zorgvuldig en herkenbaar te betrekken bij de verdere besluitvorming.

2. Doel en uitgangspunten van participatie

Het participatietraject is erop gericht bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden serieus te betrekken bij het voornemen om éénrichtingsverkeer in te voeren. Daarbij is ruimte voor het delen van zorgen, ervaringen, ideeën en mogelijke alternatieven. Het proces moet transparant zijn over doelen, kaders en besluitvorming en bijdragen aan een zorgvuldig, uitlegbaar en gedragen besluit.

Een belangrijk uitgangspunt is dat de geconstateerde problemen in de Utrechtsestraat moeten worden aangepakt. De noodzaak om de verkeersveiligheid, leefbaarheid en kwaliteit van de straat te verbeteren staat vast. Ideeën en voorstellen die in het participatietraject worden aangedragen, worden beoordeeld op de mate waarin zij bijdragen aan het oplossen van deze problemen en op de verhouding tussen het oplossend vermogen en de benodigde investering.

Het participatieproces wordt gekenmerkt door open en tijdige communicatie, aandacht voor zowel inhoudelijke effecten als ervaren beleving, duidelijke afspraken over de mate van invloed en een herkenbare, zorgvuldige aanpak die past bij de gevoeligheid van het dossier.

3. Rol van de gemeente en procesbegeleiding

De gemeente Amsterdam is verantwoordelijk voor het uiteindelijke verkeersbesluit. Om het participatieproces zorgvuldig en onafhankelijk vorm te geven, wordt gewerkt met een externe procesbegeleider. Deze begeleider ondersteunt bij de opzet en communicatie van het participatieproces, begeleidt bijeenkomsten en gesprekken en zorgt voor een onafhankelijke verslaglegging van de opgehaalde inbreng.

4. Wie worden betrokken?

Het participatietraject richt zich op bewoners van de Utrechtsestraat en omliggende straten en grachten, ondernemers en vastgoedeigenaren in de straat en directe omgeving, en georganiseerde belangenvertegenwoordigers zoals BIZ Utrechtsestraat en bewonersgroep N8W8. Daarnaast worden, waar relevant, andere partijen betrokken, zoals logistieke partijen, taxi-organisaties en hulpdiensten.

Binnen het traject is expliciete aandacht voor bewoners en ondernemers die zich in eerdere fases onvoldoende gehoord hebben gevoeld.

5. Opzet van het participatietraject

Het participatieproces bestaat uit meerdere stappen, die logisch op elkaar aansluiten.

5.1 Verkennende gesprekken met belangengroepen

In de eerste fase worden afzonderlijke verkennende gesprekken gevoerd met georganiseerde belanghebbenden, in ieder geval met BIZ Utrechtsestraat en bewonersgroep N8W8. In deze gesprekken wordt teruggekeken op het tot nu toe gevolgde proces, worden ervaren knelpunten besproken en worden afspraken gemaakt over verwachtingen, doelen en spelregels van de participatie. Ook wordt het procesvoorstel getoetst en waar nodig aangescherpt. De opbrengst van deze gesprekken vormt de basis voor het verdere participatietraject.

5.2 Bijeenkomst gedeelde probleemverkenning

Vervolgens wordt een gezamenlijke bijeenkomst georganiseerd voor bewoners en ondernemers. Tijdens deze bijeenkomst staat de gezamenlijke probleemverkenning centraal. Bewoners en ondernemers worden uitgenodigd om hun ervaren overlast en knelpunten te delen en deze te spiegelen aan de uitkomsten van de uitgevoerde onderzoeken. Het doel is om een gedeeld beeld te krijgen van de aard en urgentie van de problemen in de huidige situatie, voordat oplossingsrichtingen worden besproken.

Er wordt gewerkt met thematische tafelgesprekken, bijvoorbeeld over verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid, onder begeleiding van onafhankelijke gespreksleiders. De opbrengsten van deze gesprekken worden plenair gedeeld en vastgelegd.

Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Kijk voor de actuele informatie op amsterdam.nl.

5.3 Bijeenkomst over oplossingsrichtingen

Bewoners en ondernemers die zich naar aanleiding van de eerste bijeenkomst aanmelden, nemen deel aan een vervolgbijeenkomst waarin het voorstel voor éénrichtingsverkeer voor auto's wordt besproken en verder wordt verdiept. In deze bijeenkomst wordt verkend in hoeverre het voorstel bijdraagt aan het oplossen van de geconstateerde problemen en welke aanvullende, mitigerende of alternatieve maatregelen mogelijk zijn.

Deze groep heeft een adviserende rol. De bijeenkomst is bedoeld om het al voorliggende voorstel aan te scherpen of aan te vullen, niet om hierover besluiten te nemen. De aangedragen voorstellen worden vervolgens door het ambtelijk apparaat beoordeeld op impact, haalbaarheid, kosten en samenhang met beleidskaders. Waar relevant worden voorstellen getoetst aan bestaande programma's, zoals Amsterdam Maakt Ruimte.

Om verschillende perspectieven goed te borgen, wordt bij de tafelgesprekken gestreefd naar een gemengde samenstelling, waarbij per tafel in ieder geval één ondernemer deelneemt, onder meer via afstemming met de BIZ Utrechtsestraat.

6. Mate van invloed

De participatie heeft de vorm van reageren en adviseren. Bewoners en ondernemers kunnen hun ervaringen, zorgen en ideeën delen. Deze inbreng wordt verzameld en thematisch geordend en kan leiden tot aanpassingen in de uitwerking of tot aanvullende maatregelen.

Voorstellen die worden aangedragen, worden gewogen op hun bijdrage aan het oplossen van de vastgestelde problemen en op hun uitvoerbaarheid en proportionaliteit. Niet alle ideeën kunnen worden overgenomen. In het participatieverslag wordt gemotiveerd toegelicht hoe deze afweging is gemaakt. Het dagelijks bestuur neemt uiteindelijk het verkeersbesluit.

7. Terugkoppeling en besluitvorming

Alle reacties uit de verkennende gesprekken, bijeenkomsten en eventuele schriftelijke inbreng worden vastgelegd in een participatieverslag. In dit verslag wordt inzichtelijk gemaakt welke thema's, zorgen en ideeën zijn ingebracht, hoe deze zijn meegewogen en welke voorstellen wel of niet worden overgenomen en waarom. Het participatieverslag wordt samen met de inhoudelijke onderbouwing aangeboden aan het dagelijks bestuur en vormt een zichtbaar onderdeel van de besluitvorming.

8. Planning, invoering

Na afronding van het participatietraject wordt in 2026 een verkeersbesluit voorbereid. Het dagelijks bestuur betrekt daarbij de opbrengsten uit het participatietraject, de uitgevoerde onderzoeken en het participatieverslag.

Voordat het dagelijks bestuur een definitief besluit neemt, wordt het voorstel met de resultaten van de participatie voorgelegd aan de stadsdeelcommissie Centrum voor advies. Bewoners en

Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Kijk voor de actuele informatie op amsterdam.nl.

ondernemers hebben in deze fase de mogelijkheid gebruik te maken van hun inspreekrecht. Het advies van de stadsdeelcommissie wordt betrokken bij de verdere besluitvorming door het dagelijks bestuur.

Het dagelijks bestuur neemt het verkeersbesluit naar verwachting in het derde kwartaal van 2026.

Het kan zijn dat dit participatieproces anders loopt dan beschreven. Kijk voor de actuele informatie op amsterdam.nl.